

Datum van
inontvangstneming

:

29/07/2013

Zaak C-360/13

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

27 juni 2013

Verwijzende rechter:

Supreme Court of the United Kingdom (Groot-Brittannië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

24 juni 2013

Verzoekende partij:

Public Relations Consultants Association Ltd (PRCA)

Verwerende partijen:

The Newspaper Licensing Agency Ltd e.a. (NLA)

SUPREME COURT OF THE UNITED KINGDOM

24 juni 2013

[omissis]

Public Relations Consultants Association Limited (verzoekster)

tegen

The Newspaper Licensing Agency Limited en andere (verweersters)

Na partijen in hun pleidooien te hebben gehoord op 11 en 12 februari 2013;

Gelet op de door partijen ingediende memories;

geeft de Supreme Court de hiernavolgende beschikking:

(1) De in bijlage 1 bij deze beschikking geformuleerde vragen worden met het oog op een prejudiciële beslissing aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) voorgelegd krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie; bijlage 2 bij deze beschikking bevat een

uiteenzetting van de feiten en van de toepasselijke bepalingen in verband met deze verwijzing;

(2) de beslissing over de kosten wordt aangehouden.

[Or. 1]

[omissis]

BIJLAGE 1: PREJUDICIËLE VRAGEN

In omstandigheden waarin:

(i) een eindgebruiker een webpagina bekijkt zonder deze pagina te downloaden, te printen of op enige ander wijze een kopie ervan te maken;

(ii) kopieën van deze webpagina automatisch op het scherm verschijnen en in het cache-internetgeheugen van de harde schijf van de computer van de eindgebruiker worden opgeslagen;

(iii) het maken van deze kopieën noodzakelijk is voor het technische procedé dat correct en doeltreffend surfen op het internet mogelijk maakt;

(iv) de op het scherm weergegeven kopie aldaar blijft staan tot de eindgebruiker de betrokken pagina verlaat, en zij dan ingevolge de normale werking van de computer automatisch wordt gewist;

(v) de in het cachegeheugen opgenomen kopie aldaar blijft opgeslagen tot zij door andere gegevens wordt verdrongen doordat de eindgebruiker andere webpagina's bekijkt, en zij dan ingevolge de normale werking van de computer automatisch wordt gewist;

(vi) de kopieën slechts worden bewaard voor de duur van de gewone procedés die met het sub (iv) en (v) hierboven beschreven internetgebruik gepaard gaan;

[Or. 2]

zijn dergelijke kopieën dan (i) tijdelijk, (ii) van voorbijgaande of incidentele aard, en (iii) vormen zij een integraal en essentieel onderdeel van het technische procedé in de zin van artikel 5, lid 1, van richtlijn 2001/29/EG [van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij]?

[Or. 3]

[omissis]

BIJLAGE 2

Inleiding

- 1 Deze bijlage bevat een uiteenzetting van de feiten en de toepasselijke bepalingen in verband met de verwijzing en een samenvatting van de middelen en argumenten van partijen.

Achtergrond van het geding

- 2 In dit geding is een belangrijke vraag aan de orde betreffende de toepassing van auteursrechten op het bekijken van auteursrechtelijk beschermde werken via internet.
- 3 Het betreft de vraag of de eindgebruiker die webpagina's op zijn computer bekijkt zonder deze pagina's te downloaden of te printen, een inbreuk pleegt, tenzij hij toestemming heeft verkregen van de houder van de rechten op het materiaal.
- 4 Deze vraag heeft betrekking op de voorwaarden van artikel 5, lid 1, van richtlijn 2001/29/EG (hierna: „richtlijn 2001/29”) waaronder (i) tijdelijke reproductiehandelingen, (ii) die van voorbijgaande of incidentele aard zijn, en (iii) die een integraal en essentieel onderdeel vormen van een technisch procedé, van het in artikel 2 bedoelde reproductierecht zijn vrijgesteld.
- 5 Onder voorbehoud van het antwoord dat het Hof op de gestelde vraag zal geven, is de verwijzende rechter van mening dat de betrokken reproductiehandelingen de drie voornoemde voorwaarden vervullen. Volgens hem is de prejudiciële verwijzing dienstig met het oog op de uniforme toepassing van het Unierecht in de volledige Unie (arrest van de Supreme Court, punt 38). **[Or. 4]**
- 6 Naar het oordeel van de verwijzende rechter voldoen de betrokken reproductiehandelingen in casu ook aan de andere voorwaarden van artikel 5, leden 1 en 5, van richtlijn 2001/29.

Feiten die aan de oorsprong liggen van de prejudiciële vragen

- 7 In de punten 2 en 31-32 van het arrest van de verwijzende rechter (Supreme Court of the United Kingdom) zijn de feiten omschreven als volgt:
 - (a) het normale gebruik van internet impliceert het maken van kopieën;
 - (b) wanneer de eindgebruiker op zijn computer een webpagina bekijkt (zonder deze pagina te downloaden), vereist het technische procedé dat tijdelijke kopieën op het scherm worden gemaakt en dat deze kopieën tevens in het cache-internetgeheugen op de harde schijf worden opgeslagen;
 - (c) het opslaan van kopieën in het cache-internetgeheugen of het weergeven ervan op het scherm vloeit automatisch voort uit het bladeren tussen webpagina's op

internet (browsing). Daarvoor is geen enkele andere handeling van de gebruiker vereist dan zijn besluit om de betrokken webpagina te openen;

(d) het weergeven van de kopie op het scherm is een essentieel onderdeel van het technische procedé, waarzonder de betrokken webpagina niet kan worden bekeken. Deze kopie blijft op het scherm staan totdat de eindgebruiker deze webpagina verlaat;

(e) het gebruik van cache-internetgeheugen vormt een universeel kenmerk van de hedendaagse technologie voor het surfen op internet. Het internet zou daarzonder de huidige omvang van het dataverkeer niet aankunnen en niet naar behoren kunnen functioneren.

(f) de in het cache-internetgeheugen opgeslagen kopieën kunnen door de eindgebruiker bewust worden gewist, doch zullen na verloop van tijd hoe dan ook door andere gegevens worden overschreven, afhankelijk van de capaciteit, het volume en de frequentie van het internetgebruik van de eindgebruiker; **[Or. 5]**

(g) het wissen van de in het cache-internetgeheugen opgeslagen kopieën of de op het scherm weergegeven kopieën impliceert geen enkele andere handeling van de gebruiker, maar geschiedt na verloop van tijd automatisch, na verder gebruik van de browser. De kopieën worden niet langer bewaard dan zolang het voor het internetgebruik vereiste technische procedé voortduurt;

(h) het maken van op het scherm weergegeven kopieën of in het cache-internetgeheugen opgeslagen kopieën is noodzakelijk voor de correcte en doeltreffende werking van het technische procedé dat web-browsing ondersteunt;

(i) wanneer de eindgebruiker op het web surft, is het niet zijn bedoeling om een kopie van de weergegeven afbeelding te maken, tenzij hij die wil downloaden of printen. Hij wil het materiaal enkel bekijken. Dat kopieën op het scherm worden weergegeven of in het cache-internetgeheugen worden opgeslagen is een louter incidenteel gevolg van het feit dat hij een computer gebruikt om een webpagina te bekijken;

(j) het betrokken technische procedé is dit welk gewoonlijk voor web-browsing wordt gebruikt.

Argumenten van verzoekster

- 8 Met zijn vraag wenst de verwijzende rechter te vernemen of de voormelde kopieën op het scherm en in het cache-internetgeheugen kunnen worden aangemerkt als (i) tijdelijk, (ii) van voorbijgaande of incidentele aard en (iii) en een integraal en essentieel onderdeel vormen van het technische procedé in de zin van artikel 5, lid 1, van richtlijn 2001/29.

- 9 De PRCA stelt dat uit de bewoordingen van richtlijn 2001/29 duidelijk blijkt dat dergelijke kopieën beantwoorden aan die voorwaarden en dat daarvoor dus geen toestemming van de auteursrechthebbende is vereist.
- 10 Ten eerste is het louter bekijken van een auteursrechtelijk beschermd werk nooit beschouwd als een inbreuk. Indien geen uitzondering werd gemaakt voor tijdelijke kopieën die noodzakelijkerwijs verschijnen op het toestel van de eindgebruiker die digitale gegevens bekijkt, zouden de auteursrechten de normale werking van de digitale technologie grotendeels hebben belet.

[Or. 6]

- 11 Ten tweede maakt artikel 5, lid 1, van richtlijn 2001/29 geen onderscheid tussen het bekijken van een auteursrechtelijk beschermd werk via internet en de kennisneming ervan in zijn fysieke vorm, ook al impliceert het betrokken technische procedé op incidentele wijze dat tijdelijke kopieën worden gemaakt om dit rechtmatig gebruik technisch mogelijk te maken (arrest van de Supreme Court, punten 1 en 36). Een van de doelstellingen van artikel 5, lid 1, van richtlijn 2001/29 is de eindgebruiker in staat te stellen om auteursrechtelijk beschermde werken te bekijken via internet (arrest van de Supreme Court, punt 28). Het maken van kopieën op het scherm en in het cache-internetgeheugen dient onder artikel 5, lid 1, te vallen teneinde, zoals in punt 31 van de considerans van richtlijn 2001/29 is gepreciseerd, te zorgen voor een rechtvaardig evenwicht tussen de rechten en de belangen van enerzijds rechthebbenden en anderzijds gebruikers van beschermde werken die gebruik willen maken van die nieuwe technologieën [arrest Hof van 4 oktober 2011, Football Association Premier League e.a. (gevoegde zaken C-403/08 en C-429/08, nog niet gepubliceerd in de Jurisprudentie, punten 163 en 164)].
- 12 Ten derde gewaagt punt 33 van richtlijn 2001/29 uitdrukkelijk van „handelingen die elektronisch bladeren (browsing) en caching mogelijk maken”, als voorbeelden van handelingen die krachtens artikel 5, lid 1, zijn vrijgesteld. De op het scherm en in het cache-internetgeheugen gemaakte kopieën zijn reproductiehandelingen die browsing en caching mogelijk maken. Browsing is het gebruik van een internetbrowser door een eindgebruiker om webpagina's te bekijken. De tijdelijke reproductiehandelingen die het bladeren tussen de pagina's „mogelijk maken”, zijn dus de op het scherm weergegeven of in het cache-internetgeheugen opgeslagen kopieën (arrest Supreme Court, punt 27). Deze reproductiehandelingen vormen een onmisbare schakel voor de correcte en doeltreffende werking van het voor browsing vereiste technische procedé (arrest Supreme Court, punt 31).
- 13 Ten vierde heeft het Hof in punt 179 van het voornoemde arrest Premier League geoordeeld dat het bekijken van op een scherm weergegeven kopieën van auteursrechtelijk beschermde werken door de eindgebruiker van een digitale televisie voldoet aan de in artikel 5, lid 1, van richtlijn 2001/29 gestelde

voorwaarden. Het Hof verklaarde dat indien dit niet het geval zou zijn, „dan [...] immers alle televisiekijkers die gebruikmaken van moderne apparatuur voor de werking waarvan die reproductiehandelingen noodzakelijk zijn, geen programma's met uitgezonden werken [zouden] mogen ontvangen zonder toestemming van de auteursrechthebbenden”, hetgeen „de effectieve verspreiding en bijdrage van nieuwe technologieën [...] [zou] belemmeren en zelfs blokkeren, en dit in strijd met de wil van de Uniewetgever als omschreven in punt 31 van de considerans van richtlijn 2001/29 [...]”. Tussen het bekijken van auteursrechtelijk beschermde werken op een televisiescherm en het bekijken van auteursrechtelijk beschermde werken op een computer kan geen enkel redelijk onderscheid worden gemaakt.

[Or. 7]

14 Ten vijfde volgt uit vaste rechtspraak van het Hof [met name arrest Hof van 16 juli 2009, *Infopaq International* (C-5/08, Jurispr. blz. I-6569), arrest *Football Association Premier League e.a.*, reeds aangehaald, en beschikking Hof van 17 januari 2012, *Infopaq International* (C-302/10, nog niet gepubliceerd in de *Jurisprudentie*)] dat, wat de door de Supreme Court of the United Kingdom beschreven feiten betreft, is voldaan aan de voorwaarden – gezien in hun onderlinge samenhang – van artikel 5, lid 1, van richtlijn 2001/29, waarover het in de onderhavige zaak gaat. Inzonderheid:

- (i) zijn de kopieën op het scherm en de kopieën in het cache-internetgeheugen tijdelijk en voorbijgaand van aard. Het maken, bewaren en wissen ervan vloeien automatisch voort uit het besluit van de gebruiker om het technische procedé te starten of te beëindigen. De duur ervan is beperkt tot wat voor de uitvoering van het desbetreffende technische procedé noodzakelijk is;
- (ii) zijn de kopieën op het scherm en de kopieën in het cache-internetgeheugen ondergeschikt aan de doelstelling van een rechtmatig gebruik van het auteursrechtelijk beschermde werk (te weten kennis ervan te nemen). De creatie van de kopieën op het scherm en in het cache-internetgeheugen heeft een volkomen incidenteel karakter ten opzichte van het technische procedé in kwestie;
- (iii) de kopieën op het scherm en de cache-kopieën vormen een integraal en essentieel onderdeel van het technische procedé, welk procedé vereist is voor het surfen op internet, het opslaan van gegevens in cache daaronder begrepen. Het maken van kopieën op het scherm en in het cache-internetgeheugen is onontbeerlijk voor de correcte en doeltreffende werking van het voor web-browsing vereiste technische procedé.

15 Ten slotte leidt deze uitlegging, anders dan de NLA beweert, niet tot ongebreidelde piraterij waartegen de houders van de auteursrechten niets zullen

kunnen beginnen (zie punt 36 van het arrest van de Supreme Court). Meer bepaald:

- (i) staan voor de houders van auteursrechten reeds vele beroepswegen open tegen inbreuken. Zo dienen de lidstaten er krachtens artikel 8, lid 3, van richtlijn 2001/29 voor te zorgen dat de rechthebbenden kunnen verzoeken om een verbod ten aanzien van tussenpersonen wier diensten door een derde worden gebruikt om inbreuk te maken op een auteursrecht of naburige rechten; **[Or. 8]**
- (ii) is de onderhavige inbreukprocedure ingeleid tegen eindgebruikers die louter webpagina's bekijken, zonder dat zij deze pagina's downloaden of kopieën ervan printen;
- (iii) indien het enkele feit dat webpagina's worden bekeken, een inbreuk oplevert, dan kan iedereen die zonder kwaad opzet op het internet surft, civiel aansprakelijk worden gesteld wanneer hij bij het web-bladeren louter toevallig op een pagina stoot die auteursrechtelijk beschermde werken bevat. Dit zou onaanvaardbaar zijn, aangezien miljoenen gewone internetgebruikers die in de gehele Europese Unie webbrowsers en zoekmachines voor zowel particuliere als commerciële doelen gebruiken, daardoor plots inbreukmakers zouden worden.

Argumenten van verweersters

- 16 Verweersters betogen dat de kopieën die op het scherm worden weergegeven en in het cache-internetgeheugen worden opgeslagen wanneer een eindgebruiker een webpagina bekijkt, niet onder de uitzondering van artikel 5, lid 1, van richtlijn 2001/29 vallen. De kopieën zijn volgens hen namelijk noch (i) tijdelijk, noch (ii) van voorbijgaande of incidentele aard, noch (iii) vormen zij een integraal en essentieel onderdeel van een technisch procedé in de zin van artikel 5, lid 1, van deze richtlijn, aangezien deze kopieën tot stand komen, worden bewaard en worden gewist door vrijwillige handelingen, waarvoor een gebruiker dient op te treden. Zij maken geen deel uit van een technisch procedé maar vormen het door dit procedé beoogde eindresultaat, te weten de doorgifte van gegevens vanaf de server waarop de betrokken webpagina is opgeslagen naar de computer van de gebruiker. Meer algemeen behoren zij niet tot de kopieën waarvoor artikel 5, lid 1, in een uitzondering op de bescherming van auteursrechten heeft voorzien.
- 17 Elke andere benadering is in strijd met vaste rechtspraak van het Hof, inzonderheid met het arrest van het Hof van 16 juli 2009, Infopaq International (C-5/08, Jurispr. blz. I-6569) en met de beschikking van het Hof van 17 januari 2012, Infopaq International (C-302/10, nog niet gepubliceerd in de Jurisprudentie). Uit die rechtspraak volgt dat de uitzondering van artikel 5, lid 1, van richtlijn 2001/29 enkel geldt wanneer de tijdelijke en voorbijgaande reproductiehandeling niet méér omhelst dan hetgeen voor de goede uitvoering van

het technische procedé noodzakelijk is. Zo mogen het opslaan en het wissen van de kopie niet afhangen van een handeling van de gebruiker. Weliswaar is niet elk menselijk ingrijpen volledig uitgesloten, maar kopieën moeten volledig in de context van het betrokken procedé worden gemaakt. **[Or. 9]**

18 Deze voorwaarden zijn in casu niet vervuld, aangezien:

18.1 – de op het scherm weergegeven kopie geen onderdeel vormt van het technische procedé, maar het resultaat is waartoe dit procedé dient te leiden;

18.2 – de kopie op het scherm blijft staan wanneer het technische procedé is beëindigd;

18.3 – de kopie op het scherm blijft staan zolang de eindgebruiker haar niet wist en zij enkel verdwijnt wanneer deze laatste opdracht daartoe geeft;

18.4 – de cache-kopie evenmin tijdelijk of voorbijgaand is, maar in de computer van de eindgebruiker behouden blijft nadat hij zijn internetconnectie heeft beëindigd, en zij opgeslagen blijft voor een periode die met name van de door de eindgebruiker gekozen browsing-instellingen afhangt.

19 Dit betoog van verweersters strookt met de doelstelling van richtlijn 2001/29, te weten de auteursrechthebbenden „**een hoog beschermingsniveau**” te verzekeren (zie punt 9 van de considerans). Elke afwijking van het bij artikel 2 vastgestelde reproductierecht, zoals die waarin artikel 5, lid 1, van deze richtlijn voorziet, moet dan ook eng worden uitgelegd.

20 Een arrest waarin wordt verklaard dat de aan de orde zijnde kopieën voldoen aan alle voorwaarden van artikel 5, lid 1, van richtlijn 2001/29, zou verstreckende gevolgen hebben en de aan de houders van auteursrechten verleende bescherming aanzienlijk in gevaar brengen. De eindgebruikers zouden dan alle niet vrijgegeven boeken, geluidsopnamen of films die op internet beschikbaar zijn, zonder meer kunnen lezen, beluisteren of bekijken, voor zover zij dit doen via hun computerbrowser (bijvoorbeeld door online een uit piraterij voortkomende kopie van een boek te lezen dan wel via streaming een piraatversie van een film te bekijken).

21 Toestaan dat dergelijke kopieën worden gemaakt, doet volgens hen afbreuk aan de normale exploitatie van auteursrechtelijk beschermde werken en schaadt op ongerechtvaardigde wijze de wettige belangen van de houders van auteursrechten. De uitlegging van artikel 5, lid 1, van richtlijn 2001/29 waarvoor verzoekster pleit, is op zich in strijd in artikel 5, lid 5, van deze richtlijn en schendt tevens artikel 9, lid 2, van de Conventie van Bern (voor de bescherming van werken van letterkunde en kunst).

[Or. 10]

